

Podstawowe informacje

Definicje - Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (art. 115 § 20)

Przestępstwem o charakterze terrorystycznym jest czyn zabroniony zagrożony karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 5 lat, popełniony w celu:

1. poważnego zastraszenia wielu osób,
2. zmuszenia organu władzy publicznej Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa albo organu organizacji międzynarodowej do podjęcia lub zaniechania określonych czynności,
3. wywołania poważnych zakłóceń w ustroju lub gospodarce Rzeczypospolitej Polskiej, innego państwa lub organizacji międzynarodowej a także groźba popełnienia takiego czynu.

Definicje - Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (art. 2 i 23)

Działania antyterrorystyczne - działania organów administracji publicznej polegające na zapobieganiu zdarzeniom o charakterze terrorystycznym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych przedsięwzięć, reagowaniu w przypadku wystąpienia takich zdarzeń oraz usuwaniu ich skutków, w tym odtwarzaniu zasobów przeznaczonych do reagowania na nie;

Działania kontrterrorystyczne - działania wobec sprawców, osób przygotowujących lub pomagających w dokonaniu przestępstwa o charakterze terrorystycznym, o którym mowa w art. 115 § 20 ustawy Kodeks karny, prowadzone w celu wyeliminowania bezpośredniego zagrożenia życia, zdrowia lub wolności osób lub mienia przy wykorzystaniu specjalistycznych sił i środków oraz specjalistycznej taktyki działania. Wiodącą rolę w zakresie prowadzenia działań kontrterrorystycznych pełni Policja.

Zdarzenie o charakterze terrorystycznym - sytuacja, co do której istnieje podejrzenie, że powstała na skutek przestępstwa o charakterze terrorystycznym lub zagrożenie zaistnienia takiego przestępstwa.

Miejsce zdarzenia o charakterze terrorystycznym - przestrzeń otwarta lub zamknięta, w której nastąpiło zdarzenie o charakterze terrorystycznym lub w której wystąpił lub miał wystąpić jego skutek, oraz przestrzeń, w której występują zagrożenia związane ze zdarzeniem o charakterze terrorystycznym

Specjalne użycie broni palnej - w ramach działań kontrterrorystycznych, jeżeli jest to niezbędne do przeciwdziałania bezpośredniemu, bezprawnemu, gwałtownemu zamachowi na życie lub zdrowie człowieka lub do uwolnienia zakładnika, a użycie broni palnej w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę jest niewystarczające i przeciwdziałanie takiemu zamachowi lub uwolnienie zakładnika w inny sposób nie jest możliwe, dopuszcza się, z uwzględnieniem wszelkich okoliczności zdarzenia o charakterze terrorystycznym oraz możliwości działań kontrterrorystycznych, użycie broni palnej przeciwko osobie dokonującej zamachu albo biorącej lub przetrzymującej zakładnika, którego skutkiem może być śmierć lub bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia tej osoby.

Podstawowe kategorie zdarzeń o charakterze terrorystycznym

- zamach z użyciem broni palnej,
- uprowadzenie osób, w tym za granicą,
- zajęcie obiektu lub środka transportu, w tym również z przetrzymywaniem zakładników,
- uprowadzenie środka transportu:
 - w komunikacji lądowej,
 - w komunikacji wodnej,
 - w komunikacji lotniczej,
- zamach z użyciem statku powietrznego, któremu nadano status „RENEGADE”,
- zamach z użyciem statku lub obiektu pływającego, któremu nadano status „MARITIME RENEGADE”,
- zamach na zdrowie, życie lub wolność osób podlegających ochronie SOP oraz zamach na obiekty i urządzenia objęte taką

- ochroną,
- zamach z zastosowaniem:
 - środków biologicznych,
 - środków chemicznych,
 - środków promieniotwórczych,
- atak cyberterrorystyczny,
- atak na infrastrukturę krytyczną,
- inny rodzaj zamachu, mogący spowodować bezpośrednio zagrożenie życia i zdrowia bądź wolności ludzi lub mienia znacznej wartości, a także dla bezpieczeństwa powszechnego, charakteryzujący się dużą dynamiką przebiegu lub możliwością utraty kontroli nad przebiegiem wydarzeń albo eskalacji zagrożenia, w szczególności z użyciem broni palnej, materiałów wybuchowych lub łatwopalnych albo innego gwałtownego wyzwolenia energii, a także rozprzestrzeniania substancji trujących, duszących lub parzących bądź gwałtownego wyzwolenia energii jądrowej lub wyzwolenia promieniowania jonizującego,
- zawiadomienia o zagrożeniu o charakterze terrorystycznym przez osoby mające świadomość rzeczywistego jego nieistnienia, których celem jest wywołanie działań instytucji użyteczności publicznej lub organu ochrony bezpieczeństwa, porządku publicznego lub zdrowia zmierzających do jego zneutralizowania

Potencjalne cele zamachów terrorystycznych

- infrastruktura transportowa, w tym komunikacja miejska, samoloty, statki i pociągi oraz stacje metra i dworce,
- obiekty sportowe i centra handlowe oraz inne miejsca, w których występują duże skupiska ludzi czyli tzw. miękkie cele,
- siedziby władz, urzędy, obiekty wojskowe (jednostki i zakłady produkcji zbrojeniowej) oraz inne obiekty związane z działalnością instytucji państwowych i samorządowych,
- przedstawiciele władzy i znani działacze polityczni czy społeczni,
- elementy infrastruktury krytycznej państwa czyli tzw. twarde cele,
- miejsca o znaczeniu kulturowym, w tym obiekty kulturalne i historyczne, miejsca pamięci, ośrodki kultu religijnego, a także placówki akademickie i budynki użyteczności publicznej ważne ze względów ekonomiczno-finansowych,
- obiekty związane z wydobywaniem, produkcją, przetwarzaniem, przechowywaniem bądź transportowaniem produktów ropopochodnych oraz gazu ziemnego,
- obiekty gospodarki komunalnej oraz gospodarki wodnej – wodociągi, ujęcia i oczyszczalnie, zbiorniki retencyjne oraz zapory,
- zakłady przemysłowe wykorzystujące w procesie produkcji niebezpieczne substancje chemiczne w dużej ilości oraz elektrownie, elektrociepłownie i sieci przesyłowe,
- cyberprzestrzeń,
- placówki i przedstawicielstwa zagraniczne RP, w tym handlowe i turystyczne,
- osoby przebywające za granicą (uprowadzenie obywatela danego państwa).

Potencjalne zagrożenie atakami terrorystycznymi dotyczy znacznej części państw, dlatego też od 2001 r. obywatele Polski kilkakrotnie stawali się ofiarami działalności organizacji terrorystycznych operujących w różnych częściach świata:

11 września 2001 r.	- USA - atak terrorystyczny na WTC w Nowym Jorku, zginęło 6 obywateli RP,
12 października 2002 r.	- Indonezja - seria wybuchów bomb w kurorcie Kuta na Bali, zginął 1 obywatel RP,
11 marca 2004 r.	- Hiszpania - seria ataków terrorystycznych na pociągi w Madrycie, zginęło 4 obywateli RP,
7 maja 2004 r.	- Irak - samochód polskiej ekipy dziennikarzy został ostrzelany z broni maszynowej, zginął 1 obywatel RP,
7 lipca 2005 r.	- Wielka Brytania - seria ataków terrorystycznych na metro i autobusy komunikacji miejskiej w Londynie, zginęło 3 obywateli RP,
3 października 2007 r.	- Irak - atak na polskiego ambasadora w Bagdadzie, zginął 1 obywatel RP (funkcjonariusz BOR),
7 lutego 2009 r.	- Pakistan - porwanie i zamordowanie polskiego geologa, zginął 1 obywatel RP,
18 marca 2015 r.	- Tunezja - atak terrorystyczny w <i>Muzeum Bardo</i> , zginęło 3 obywateli RP,
21 września 2015 r.	- Somalia - zamach terrorystyczny w Mogadysz, zginęło 2 obywateli RP,
14 lipca 2016 r.	- Francja - atak terrorystyczny na <i>Promenadzie Anglików</i> w Nicei, zginęło 2 obywateli RP,
19 grudnia 2016 r.	- Niemcy - atak terrorystyczny podczas jarmarku bożonarodzeniowego w Berlinie, zginął 1 obywatel RP,
22 maja 2017 r.	- Wielka Brytania - samobójczy atak bombowy podczas koncertu na terenie <i>Manchester Arena</i> w Manchesterze, zginęło 2 obywateli RP,
11 grudnia 2018 r.	- Francja - atak terrorystyczny podczas jarmarku bożonarodzeniowego w Strasburgu, zginął 1 obywatel RP.

